

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fel évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONSÁGAL.

Nyitlteri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A magyar iparos műveltsége.

Kossuth Lajos természettudományi műveltségünkről Szily Kalmán egyik könyvéhez írt előszavában körülbelül így nyilatkozott: Nem szégyen az, ha egy nemzetnek nincsen sok kiváló természettudósa, de irigyléseméltó viszont az a nép, amelynek minden fia tisztában van a természettudományok elemi ismereteivel. Ezek a szavak jutnak eszünkbe ha arra a kérdésre kerestünk feleletet: Mikor tekinthető egy nemzet iparosága műveltnak.

Ismételhetjük kellő változtatással Kossuth szavait a feltett kérdésre, feléve: Nem szégyen az, ha egy nemzetnek nincsen sok kiváló műveltségű iparosa, de irigylésre méltó viszont az a nép, amelynek minden iparosa bizonyos kezdetleges általános műveltséggel bír. Ha pedig ezt a feleletet elfogadjuk, lássuk, meg lehetünk-e elégedve a magyar iparosság ily értelemben vett általános műveltségével.

A statisztikai évkönyvekben általánosságban nem a legkielégítőbb adatokat kapjuk Magyarország népének tanultságáról — Magyarországon a legutolsó népszámlálás idejében a hat évnél idősebbeket számítva csak a lakosságnak mindössze ötvenkilenc

százaléka tudott írni és olvasni. Természetes, hogy iparosaink műveltségének képét csak megbízható statisztika alapján állapíthatnók meg, de általános fogalmat így is alkothatnánk magunknak, a magyar iparos műveltségéről.

Az ipartörvény úgy szól, hogy az iparigazolvány csak írásban kérelmezhető. A gyakorlat azt igazolja, hogy akadnak iparosok, akik bizony nem tudják maguk megírni a szükséges kérvényt.

A munkakönyvnek nálunk rovatai vannak, amelyekbe a munkaadónak a munkás belépési és kilépési idejére vonatkozó adatokat kell beírnia. Vannak — sajnos — iparosaink, akik ezt a pár rubrikát sem tudják helyesen kitölteni. Sőt akadnak olyan régi mesterek, akik bizonyítványt sem tudnak kiállítani munkásaiknak.

Lapozgassuk kisiparosaink üzleti könyveit, olvassuk el levelüket, vegyük kezünkbe számláikat, nézzük át körleveleiket, vagy egyéb nyomtatványaikat, tény, hogy azok legtöbbször nem mindenben megfelelőek.

Németországban, hol nem keresi az iparosság minden bajának okát másokban, a versenytársban és a vevőben, a törvényben és a hatóságokban,

ott, ahol túl vannak már a sopánkodásokon, az ipartársulatok ingyenes tanfolyamokat rendeznek be a mestereknek. Ott a mestereket, sőt azok feleségeit és leányait is megtanítják e tanfolyamokon könyvelni, számolni és levelezni.

Ezt bizony náunk is meglehetne próbálni az ismeretterjesztő előadások kapcsán, sok praktikus előnye volna belőle iparosainknak.

A mesterinasoknak jelentkező fiuk közül a legtöbb — miként ezt hivatalos adatok igazolják — alig tud írni, olvasni, s mielőtt az első osztályba felvehetőek volnának, az előkészítő osztályba kell őket bedugni. Az előkészítő osztály tehát, amelyet csak a kivételes esetekre terveztek, a rendes szükségnek szól a gyakorlatban. Ezekből a mesterinasokból s az elemi és inasiskolát egyáltalában nem végzett fiukból kerül ki Magyarország iparosnemzedéke. Minő iparosnemzedékre van kilátásunk, mikor ezekből és a rossz tanulókból kerülnek ki többnyire a mesterinasok?

Fontos érdeke pedig egy kulturállamnak az, hogy minden fia kellő műveltséggel bírjon. S nekünk első érdekünk, hogy legalább a jövő mes-

**A nagyhétben valódi prágai husvéti sonkák kilója K.
Élő dunai és balatoni halak! Nagy választék
husvéti tojásokban! Kertész Lajos fűszer és csemege
kereskedésében.**

terinasai legyenek kivétel nélkül irni és olvasni tudók.

Magasabb iparoktatásunk lehet megnyugtató, akár nem. Egyelőre azonban százszorta fontosabb a vitatott kérdésnél az a bizonyos tény, hogy népoktatásunk még nagyon hátra van. Fontos ez már csak azért is, mert Magyarország iparosságának legnagyobb része legfeljebb egy-két segédet foglalkoztató kisiparosokból áll, míg gyárosaink névsora hamarosan áttekinthető. Nagyobb szükség van tehát nálunk közepes műveltséggel bíró munkásokra, mint magasabb ipariskoláinkból kikerülő, önkéntességi joggal bíró „uraikra”. Magasabb iparoktatásunk minden bajának, hibájának kijavításánál sürgősebb a népiskolai oktatás teljes kiépítésének kérdése, mert csak Abderában kezdték a házat a tetőnél és nem az alapnál építeni.

Népoktatásunk javításának munkájában nincsen egy pillanatra veszteni való időnk. Sietnünk kell, ha u ólarkarjukeré en érnia haladó nemzeteket. Lázás munkát kell közművelődési politikánk emberének végezni. Őket tekintethetjük a fő-fő iparfejlesztőknek.

Königrátnél a művelt poroszok legyőzték az osztrákokat s méltán írták akkoriban, hogy Königrátnél a porosz iskolamesterek győzedelmeskedtek. Vaj-

ha adná a magyarok Istene, hogy az a háboru, amelyet iparosaink az osztrák iparosokkal vívnak keservesen, a magyar iskolamesterek segítségével a magyar iparosság győzelmével végződne.

A modern nő

Alig van probléma, mellyel többet foglalkoznánk napjainkban, mint a modern nő evolúciójának kérdésével. Mi lesz a nőből. Azok nélkül az erények nélkül, amelyek a multból a férfiak előtt kívánatosabb és tiszteltemeltővé tették s nem vesztik el nőies báját, ha kilép az aréna közepére, ahol nagyon sok ideig csak a férfi küzdött? Ezek a kérdések nem csak a nőt, hanem minden férfit is kell, hogy érdekeljenek, ugyanis mint szerelmezt és férjét, ugyanis mint atyát.

A franciák jelszavai: Finot Jean, akinek már több feltűnést keltő munkája hagyta el a sajtót, legutóbb sajtó folyóiratában, a Le Revueban, bőven foglalkozik ezzel a problémával. Finot mindenkor a legragyobb figyelemmel követte és tanulmányozta a modern nő kialakulásának minden mozzanatát és arra az eredményre jutott, hogy a férfiaknak a legkisebb okuk sincs attól tartaniok, mintha a modern nő lényének átalakulása lerántaná arról a püdesztől, melyre a férfi a multban emelte. Igaz, hogy a mai nő nagyon változott s hogy a modern asszony sokban különbözik a feleség és családanya régi típusától, de azért csak asszony maradt, aki képtelen meglenni nemének ama tulajdonsá-

gai nélkül, melyek a férfi szemében eddig vonzóvá, kedvessé tették. Ragaszkodnia kell ezeknek a tulajdonságokhoz, mert minden modernségen és feminizmuson győz az erősebb szerelem, a fajfontartás örök eszméje.

A biztató bevezetés után Finot bátran szemébe néz a modern nőnek s közelről tekintve, nemcsak hogy még kevésbé látja veszedelmesnek, hanem sok hasznos tulajdonságot is fedez föl benne. A multban a nő legjellemzőbb tulajdonsága a szinte leheltszerű gyöngédség és a hattározatlan, ingatag természet volt. E kettőnek gyermeke lett aztán a csalfaság mely a mult idők átlag asszonyának — epiteton ormanzaként szerepel.

Az utóbbi évtizedekben azonban nagyon változott a dolog. A nő egyre komolyabb lett, de egyuttal bátrabb is. Fölemelte a fejét és kilépett a küzdőtérre, mely eddig egyedül a férfi birodalma volt. Mint író, orvos, ügyvéd és hivatalnok becsülettel megállja a helyét, megbízhatósága kiálta a tűzpróbát.

A tegnap asszonyával több régi módi fölfogas tünt el, mindenkéltől a nyers, fizikai női szépség istenítése. Prévost Marcel, az asszonyok írója és ismerője, már két évvel ezelőtt feltűnést keltő cikket írt a Figaróba, melyben azt hangoztatja, hogy a női szépség csödbe jutott s a férfiak közbömbösek lettek iránta. Mig régebben egy egy kiváló szépséggel telekiabálták a világot, ma a pusztá testi szépség unalmas téma az előkelő társaságban. Ma az elegancié az elsőség; bármilyen szép is valaki, nem veszik észre, ha rosszul öltözik. A modern hígiénikus szépségápolás ráncokkal együtt az ellentéteket is eisimitotta

TÁRCZA

Szomorú meglepetés.

Írta: Lia.

Ott ült a dívány sarkában és mélabusan nézett bele a homályos, fulladt levegőbe. Elgondolkodott.

Tehát újból itt van e szűk kis szobában. Reggel még otthon volt szülőfalujában és az alkony már ismét a zajos fővárosban köszöntötte őt.

A nyitott ablakon keresztül a külvárosi házak idegrontó lármája hatolt a szobába.

Az ablak előtt szobaasszonyának tizenöt esztendő pupos lánya haladt el és mikor megpillantotta őt, vigyorogva köszönt be hozzá:

— Kezeit csókolom René kisasszony. Már megjött?

René egykedvűen fogadta a barátságos köszönést és blazirtan kérdezte:

— Mi újság itten?

A kis pupos összehuzta szemöldökét, kissé elkomolyodott és megköszönte torkát,

mint aki szeretne valamit mondani, de még nincs elég bátor ága hozzá.

— Semmi újság nincs? kérde ismételtlen René, mialatt felkelt és podgyászának kicsomagolásához látott.

Bizony van újság. Még pedig olyan, ami érdekelné a kisasszonyt — szölt aztán félénk lassúsággal. Majd óvatosan körülnézett és még halkabban folytatta:

— A Mina kisasszony nemsokára menyasszony lesz.

René, aki éppen egy kézi koffert nyitott ki, kiegyenesedett és most már érdeklődve nézett a pupos leányra.

Mina lakótársa volt renének. Tanulmányai mind a két lányt a fővárosba köztötte. René a tanítónői pályára készült, Mina pedig állítólag rokonai unszolására hangját képezte; énekesnőnek készült. Magas derék termetű, nyílt tekintetű leány volt. Első látásra azt a benyomást keltette, mintha valami kiváló és lappangna benne. Pedig valójában nagyon is korlátolt eszű teremtes volt, abból a fajtából, akit közönyösen hagy minden, ami a fantáziát kissé igénybe veszi.

René szorgalmas szolid teremtes volt. Minden szabad idejét tanulmányainak szen-

telte. Nyájas, szeretetreméltó volt még akkor is, ha a legkomolyabb dolgok foglalkoztatták.

— Bizony menyasszony lesz a Mina kisasszony — ismételte lassan a kis pupos.

— És ki veszi el?

A leánya most behajolt az ablakon:

— Megengedi kisasszony, hogy bemerjek? Akkor mondanék valamit.

René igen-t intett a fejével.

Félve nyitott be a szobába és nesztlenül tette be maga után az ajtót.

— Ismered Mina kisasszony völegényét? Szép ember? — kérdezte René.

— Igen. És mennyire szereti a Mina kisasszony őt. Nagyon szereti.

René elmosolyodott.

— Honnan tudod ezt?

— Láttam.

— Láttad?

— Persze Bekukucsáltam itt a kulcslyukon és akkor láttam, hogy Mina kisasszony simogatta az arcát és úgy nézett rá, hogy majd megette a tekintetével. De kérem kisasszony ne áruljon el a mamának, hogy leleskedtem.

— Miért leleskedtél?

— Miért?... Hogy magának beszámoljak

s ha Recamier asszony ma valami közönséges toilletben sétálna végig Páris bulvárdjain, senki sem fordulna meg utána. A modern nő szépsége intelligencia, az energia és az egészség sugaraiban tündöklök s fegyvere az elegancia.

Ha valaki tökéletesen meg akarja érteni a modern nő átalakulását tekintsen a mult idők asszonyára. A Titian, Holben és Reynolds női arcképei mind arról a félnék határozatlanságról beszélnek, mely annyira jellemezte ősanynkat. Valami önkéntelen alázatosság van a tekintetükben, mely arról beszél, hogy csak az engedelmességet ismerték. A mai asszony azonban büszkén és bátran néz előre, mint aki nem fél a küzdelemtől. Nem lett kevésbé szép, csak a szépsége lett más. Azt lehetne mondani. érettebb, okosabb szépség a mai asszony, mint volt régen. Balzac előtt ötven évvel egy francia szociológus sajnálta azt a leányt, aki tizenhét éves koráig nem ment férjhez. Balzac a harminc éves asszony diadalát hirdette, míg napjainkban lassankint ez is helyet ad a negyvenéves nőnek. A modern társadalmi drámák és regények hősnői legtöbbször ebben a korban vannak. És ez az átalakulás a férfire is hatással volt. Manapság sokkal későbbben nőstülnek az emberek, mint régen s nem a naív szépség, hanem az okos és elegáns nő az ideáljuk, aki ha nem is olyan bájos mint egy Watteau-szerű baba, mégis szép, mert bátor és őszinte, mert már ismeri az életet.

(M.)

HIREK.

Népgyarapodási-alap.

A napokban egy kis hír húzódott meg szerényen a napilapok hasábjain, mintha csak ő szegyezte volna, hogy míg a nadrágszoknyák szenzációt keltő eseményeinek színes leírására egész kolumnákat áldoztak a lapok, addig egy világraszóló példás eseményt egy pár kur a sor röpit szerte, melyből, hogy nekünk magyaroknak sem ártana egy kis tanulságot meritenünk, meggyőződünk a mostani népszámlálás adataiból, amiket csak legutóbbi vezetőcikkünkben mutattunk be.

A szerény hirecske azt jelentette, hogy Amerikában hozzák az agglégény adót.

Amerikában ugyanaz az aggodalmas helyzet uralkodik, amely a garmmentén is utját vágja a nép természetes szaporodásának. Amerikában is nagyobb már a fényűzés utáni vágy, mint az anyaságra való törekvés, így tehát a születések száma mindinkább apadóban van. Ez készítette az egyik amerikai állambeli szenátort, hogy törvényjavaslatot terjesszen a parlament elé az agglégények megadóztatásáról, mely tervezet szerint minden nőtlen férfiú aki 35. életévén már túl van és semmi elfogadható okot nem tud fölmutatni nőtlenségének igazolására, köteles lesz évenként mintegy ötven korona összeget kitévő adót fizetni az állam pénztárába. Az így egybegyűlt pénzek arra fognak szolgálni, hogy belőlük egy nagyszabású népgyarapodási-alap létesítsék.

Az agglégények adója tehát az anyák támogatására fog fordítani s minden szülés

után az anya megfelelő járulékra tarthat számat. A törvény főcélja így az anyaságra való bátorítás és biztatás.

Hazánkban egyes lelkesebb magánosok és a sajtó már évek óta foglalkozik az egyke kérdéssel, de van ennél még rosszabb is, a *semmitke* és igazán csodálatos, hogy a kormány mindeztideig semmit sem tett ennek orvosolására, de még csak odáig sem értünk, hogy valamelyik képviselő egy észserű, praktikus indítvánnyal állt volna a t. Ház elé. Mert azt már csak mindenki belátja, ebben az országban, tehát a kormány is, hogy az minden férfiúnak a legegységibb dolga, hogy hány gyermeket nemzzen és bizony annál a szegény embernél, aki máma alig tud elegendőt keresni feleségére és magára, nem sok eredménye lesz a leghazafiasabb érzéstől áthatott újságcikkeknek, melyek az egy gyermekrendszer, vagy a gyermektelenség ellen zengik szomorubbnál szomorubb költői siralmaikat, mert rá sem ér a do'gától, (még jó ha van dolga) hogy elolvassa azokat. De a cikkek azért csak folyvást íródnak, mert hiszen nem lehet tudni, hogy melyik az a szerencsés óra, amelyikben olyan ember veszi kezébe a lapot, aki tudna is tenni és akarja is tenni valamit ezek ellen a nemzetpusztító veszedelmek ellen, melyek az embereket már magjukban pusztítják el.

Az amerikai tervezet szerint az állam minden anyának, aki két évi házasság után gyermeket hoz világra, 500 korona támogatást nyújt és ugyanilyen járulékot ad minden további gyermek után. Kettős ikrek után a járulék 1000 koronára, hármas ikrek születése esetén 1500 koronára emelkedik.

Ha minálunk is tudnának egy ilyen tör-

szindenről. Én szeretem magát René kisasszony és nekem nagyon fáj, hogy...

A leánykalesütötte szemét. Ajkába harapott.

— Folytasd — szolt érdeklődve René.

— Nekem nagyon fáj, hogy a Mina kisasszony nagyon hamis... A legszeretetre méltóbbnak teszi magát, pedig neki nincs lelke...

— Miért nincs neki lelke? Mondd...

— Tudja ki lesz a vőlegénye? — vágott közbe a leányka.

— Kicsoda?

— Ámon Gyula... — Mondta alig hallhatóan a kis pupos. Amint megállantotta e percben René, meghökken, zavart lett és mint aki valami nagy bajnak előidézője, bocsánatot eseklő tekintettel nézett reá.

— Ki mondta ezt neked? Ki mondta?

— hebegte ziláltan René és olyan volt az arca, mint aki valami nagy csapásról értesült.

— Csak gondolom. Mig maga kisasszony ávol volt, Mina kisasszony olyan fessen járt, hogy az egész háznak feltűnt. Aztán együtt lehetett látni mindig Ámon úrral.

René a körmeit kezdte rágszálni, majd ki-

gyultak a szemei és most már kissé ingerülten szolt:

— Igazat beszélsz?

A leányka intett a fejével, majd mint aki megbánta tettét, zavartan irányította az ajtóra tekintetét. Érezte, hogy innen menekülnie kell...

René pedig tovább töprengett magában:

Tehát igaz lenne? Nem, nem ez nem lehet! Ezt nem teszi Ámon Gyula. Ez lehetetlen! Hisz neki esküdött szerelmet! Egy fél éve ismerte őt. Ő is ugyanannál a családnál lakott albertletben. Néha kedvesen elcsevegtek. És a sok csevegés után egyszerre egyszerre csak jött egy pillanat, amikor mindkettő ajka elnémult és szótlannal néztek egymásra... És ez a pillanat többet beszélt, mint bármennyi szó...

Estéinkint találkoztak odakünn a folyosón. René tiltakozott az ellen, hogy szobájában keresse fel őt a fiatalember, miután a világ rossz és a látszat könnyen gyanuba hozza az egyedüli leányt...

Képzletében most meglevenedtek azok a szavak, miket a férfi oly sokszor hangoztatott előtte: „... Meglássa René, mily

boldogság lesz az életünk. Egy két év mulva előléptetnek és majd akkor...”

Tovább sohasem mondta a férfi. Hogy miért? A férfiak sokszor kiszámíthatlanok. A többit mindig Renének kellett hozzágondolnia. És ő boldog merengéssel tette ezt. Tanulmányai közben minden betűben az „Ő” képét látta és édes ábrándozással gondolt a bizonyos „majd akkor”-ra.

Megreccsent az ajtó. Valaki a szobába lépett. Mina volt. Frissen piros arccal jött.

— Maga megérkezett már? — kérdezte René föl.

— Amint látja — felelte elhaló hangon amaz.

— Nem sokáig lakunk már együtt — folytatta Mina, mialatt keztyűjét húzta le.

— Ugy? — szolt az izgalomtól majdnem bambán és most már reszketett is. Valami előérzet bántotta. Hát igaz volt annak a leánynak? Amig otthon volt egyetlen egyszer kapott levelet Ámon Gyulától. Eddig semmi jelentőséget nem tulajdonított ennek, most pedig e gondolatra ijesztő sötétség tántogott előtte... Erőlködött, hogy széjjel osszlassa rémlátomásait. Nagy nehezen némileg uradokott érzésén.

vényt csinálni, akkor valószínűleg majd másként alakulnának itt is a népesedési viszonyok.

Tallózó

— **Balbach Árpád temetője.** A múlt pénteken elhunyt Balbach Árpád uradalmi intéző, temetése vasárnap délután ment végbe a város közönségének és a vidék intelligenciájának imponáns részvételével. A holttestet délután három órakor szállította be Dobogóról Lévára a négylovas gyászkocsi, mely súlyosan volt megrakva szebbnél szebb koszorúkkal, a gyászkocsit a lévai enteprise gyászruhás emberei és hosszú kocsisor kísérte. A kocsikban a halottrokországa, az uradalmi tisztok és több lévai jóbarátja, — akik előbb kimennek Dobogóra, hogy a holttestet bekísérjék, — ültek. A holttestet az evangélikus templom udvarán ravatalozták föl és a temetés az istenítisztelet után volt. A temetési szertartást Bándy Erdre evangélikus lelkész, végezte, a'i megható gyászbeszédet mondott a ravatalnál és a temetőben.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Krizsányi Sándor lévai lakost, a helybeli adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **Befagyott a tavasz.** A hirtelen, szinte minden átmenet nélkül jött tavasz ime szomorú őszies időre változott, pedig itt-ott már nyári vilámlást is láttunk előző a derűs égbolton. Kedden délután öt órakor kezdett esni Léván az első *hurvosi* hó és azóta rideg idő uralkodik, újra ránk kényserlő az örömmel levetett télikabátokat. Meteor jóslása most az egyszer téhát beteljesedett. Most meg azt jóslja, hogy a hideg, szeles idő, tovább is fog tartani és még éjjeli fagyok is jöhetnek. Nem valami

kellemes biztatás az ilyen verőfényes tavaszi napok után, mint amilyenek a múlt héten voltak Léván.

— **A helyi érdekű vasutakra vonatkozó közönségi határozatok további kezelése tárgyában** a belügyminiszter körrendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy a helyi érdekű vasutak engedélyesét által segélyezés iránti a községekhez intézett kérelmet a községek lehetőleg egy időben tárgyalják s határozataikat egy időben terjesszék a törvényhatóságokhoz, ezek pedig a szóbanforgó határozatokat ugyanegy közgyűlésben vegyék tárgyalás alá és saját határozataikat községekint ugyan külön-külön, de egy időben s a belügyminiszterhez terjesszék fel. Az ezen határozatokra vonatkozólag a pénzügyi vagy a kereskedelmi miniszterekkel szükséges tárgyalás iránt jövőre a belügyminiszter fog intézkedni.

— **Közgyűlés.** A Magyarországi Munkások Rokkantsági és Nyugdíj egyletének 78. lévai főköja évi rendes közgyűlését a város háza termében aprilis hó 17-ére huszvéntétfőre halasztotta el d. u. 3° órára. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés; előterjesztés: Kaveggia Kálmán útkár. 2. Választmány kiegészítése. 3. Küldöttek választása. 4. Indítványok.

— **Elfűstöt milliók.** A m. k. dohányjövedék igazgatósága most adta ki a múlt évben elfűstöt dohánytermékek statisztikáját. A statisztika szerint a múlt évben 29 081 kgr. burnót adtak el Pipadobány 591.019.184 csomaggal fogyott el, ami pénzértékben 46 857.927.64 koronának felel meg. A különböző fajta szivarokból 583 millió 649.086 db-ot szívtak el a múlt évben, 37.911.034.343 korona értékben. Különböző cigarettákból 2 millió 347 664.114 darabot

szívtak el, ami az államkincstárnak 39 970 102.93 korona bevételt jelent. Külföldi különlegességekből pedig 2.787.661.20 korona értékűt adtak el. Az összes eladott dohánytermékek a múlt 1910. évben 144 701 37.40 koronát jövedelmeztek az államnak az előző 1909. évi 135 millió 198.920.62 koronával szemben. Az emelkedés hét százaléknak felel meg.

— **A póttartalékosok esküje.** A lévai honvédszázalajhoz bevonult póttartalékosok vasárnap esküdtek a laktanya udvarán. A magyar eskümintát Berkó István főhadnagy, a tótot Sáfár Jenő hadnagy és a németet pedig Skvór Dezső főhadnagy olvasta föl. A honvédek az eskü előtt saját vallásfelekezetiük istenítiszteletén résztvettek, a plebánia-templomhoz pedig disszázad vonult ki.

— **Öngyilkosság.** Balázs János, 52 éves lévai lakos, volt városi rendőr e hó 3-án fölakasztotta magát és meghalt. A szerencsétlen ember beszámíthatatlan állapotban követte el tettét mert már régebben idegbeteg volt. Egy hónappal ezelőtt szélhűdés is érte és azóta folyton félrebeszél. Különben is az utóbbi időben már nagyon gyanús viselkedett. A jelzett napon még kiment a vásárba és cigánypecsenyét vásárolt. Már ott is rebesgette, hogy még egyszer jól akar lakni, mert azután úgy is meghal. Hazament, leveleközött és lefeküdt az ágyba, majd később fölkelte és úgy amint volt fölment a padlásra, a létrát magután húzta és fölakasztotta magát. Mire a házbeliék észrevették, már halott volt. A járásbíróság a temetést engedélyt a boncolás mellőzésével megadta.

— **Vásári tolvajok.** Stugel József cipész, szerdán följelentést tett a rendőrségnek,

— Nem is kérdezi, miért hagyom itt? — kérdezte Mina.

— Miért?

— Az öreg nagynéném maghoz hív lakni. Nemrég halt meg a férje. Pár hete csupán

René megkönnyebülten lélegzett.

— Finom do'gom lesz ott — folytatta kissé incselkedve. A nagynéném gazdag asszony. Nyolc szobás lakása van. És mennyire szeret engem! Előbb is magához vett volna, de boldogult nagybátyám nagyon ideges volt. Senkit nem tűrt maga mellett. Most úgy fog tekinteni, mint saját leányát. A legelőbb b társaságokban megfordulok.

Különb incselkedés csengett hangjában, mint aki előre jelezni akarja, hogy valami meglepő dolgot akar napvilágra hozni.

A nyolc szoba közül négyet az én rendelkezésemre bocsát a nagynéném. Illetve hogy a „mi” rendelkezésünkre. Mert másodmagammal leszek. Férjhezmegyek. Meglepi ez. Mi? Én sem hittem volna pár hónappal ezelőtt, hogy ebben az esztendőben már asszony leszek.

— Ki a vőlegény? — kérdezte René és e percben olyat dobant a szíve, hogy ma-

ga is megjedi tőle.

— Ámon Gyula — felelte kurtán Mina és mint aki érzi győzelmének diadalát, bátran nézett társnőjére.

René e percben megszűnt a szolid, csendes leány lenni. Szerelmes lelke felülkerekedett és nem törődve saját egyéniségével fájdalomtól eltelev szemrehányáson szólt:

— És azt oly közönyösen mond a? Holott tudja, hogy Ámon Gyula szíve az enyém volt. Mit tett maga, hogy elcsábította tőlem? Miért tette ezt? Magának nincs szíve, nincs érzése... Maga...

— Jól tudtam kedves René — szól nyelgelve Mina — hogy e szavakkal támad rám. Én nem haragszom azért magára. Igazán nem. Tudtam, hogy felém suhintja az ostort. A szerelmes leány, ha ideálja másra veti szemét, nem az ideált, de azt a másik leányt illeti kifakadasaival. Abban a hitben él, hogy én hódítottam magamhoz Gyulát. Nem így van. A hódítás fegyverét ő adta kezembe, ő hajszolt a harcra és győztem is! Legyőztem őt. És most én vagyok az erős, a hatalmas. Ő a győnce, a legyőzött. Érti ezt? Ugye nem? Maga nem ismeri a férfiak lelkét. A szerelmes leány csak egy

dolog iránt fogékony. Saját szerelme ez. Amikor szeret, megfedkezik minden egyébről, de legjobban saját magáról. És nem is veszi észre, amint napról napra halványabb lesz az arca, beesettebb a szeme. Ezt ő mind nem látja, ő csak szeret... A férfi azonban észreveszi a hanyatlást a lányon, arra azonban nem gondol, hogy ezt a lány lüszeges szerelme okozza... A szerelmes leány nem tudja fenntartani az illúziót, mely a szerelmet mindig a maga magasztosságában tüntesse fel. A szerelmes leány vak. Nem ismeri eléggé a férfit, szíve ideálját és még akkor is csalfa reményeken mereng, mikor annak gondolatait már más köti le... Szóval a szerelmes leány nem elég erős, hogy sokáig tartsa kezében a győzelem fegyverét. Megértett?

— Én csak a tényeknek adok hitelt — szólt vonagló ajjakkal René — És tény az, hogy mielőtt elutaztam, Ámon Gyula szívét én birtam.

— Maga birta? Oly bizonyos ebben? Talán fordítva van a dolog. Ámon Gyula birta a maga szívét. Csakhogy tulságos egyszerű, naiv volt neki e szív. Nagyon könnyen legyőzte magát. És mihelyt a

hogya a vásáron levő sátorából három pár cipő elveszett, miből egy párt Somogyi Istvánné ujbarsi asszonytól fölsímt. A rendőrség közbelépésére az asszony azt vallotta, hogy a cipőt Mikes Jánosnétól kapta, hogy azt menyének Ország Zsófinak adja át, mert számára vette. A dolog gyanus volt, mert a szereplők mindannyia ismert vásári szarka, ezért Somogyinét a járásbíróhoz kísérték.

— **Halálozás.** Spitzer Rezső ruhakereskedő, e hó hatodikán, 36 éves korában hosszabb betegeskedés után elhunyt. Temetése másnap volt kiterjedt részvétellel. Nyugodjék békében!

— **Betörés.** A csendőrség a napokban kinyomozta, hogy ez év február havában Groszman Majer zselizi lakosnál történt betörés tettesei akik 300 korona értékű ágyneműt vittek el Baranyai Sándor és Baranyai László nagysároi cigányok, akikkel Kárász János szintén nagysároi cigány számtalan apró-cseprő lopásban és betörésben vett részt. A csendőrség az ügyészségnek tett róla jelentést.

— **Cim adományozás.** A király Krick Jenő lévai állami tanítóképző-intézeti tanárnak, a tanítóképzés terén buzgó működésével szerzett érdemei elismerésül, az elemi iskolai tanítóképző intézeti igazgatói címet adományozta.

— **A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület évi közgyűlése.** Az Augusztus kir. hercegnő és József kir. herceg védnöksége alatt álló József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület évi közgyűlést Budapesten, május 7-én tartja meg. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok, akik április 23-ig tagokul belépnek, a Budapestre való utazásra és visszautazásra féláru vasúti jegykedvezményben részesülnek. Felkérem a helyi bizottság tagjait, szíveskedjenek velem április 16-ig tudatni, hogy közgyűlésünkön részt vesznek-e, hogy Budapesten az egyesület központi irodájában a vasúti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassak. Dr. Frommer Ignác, a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület lévai bizottságának elnöke.

A magyarországi töversenyeket ez évadban a következő napokon fogják megtartani: Alag: április 1, 2, 4, 6, 8, 9, 16, 17, Pozsony: május 2, 3, Alag: június 11, 13, 15, 17, 18, Siófok: július 6, 8, 9, 11, Alag: szeptember 5, 6, 8, 10, 12, Alag: novemb. 4, 5, 7.

— **Január.** A központi statisztikai hivatal most megjelent adatai szerint január hónapban 61.087 gyermek született élve, míg az elhaltak száma 47.903-at tett ki. Így tehát a népesség természetes szaporodása 13.184 volt. Ha ezeket a számokat a mult esztendő első hónapjának eredményével hasonlítjuk össze, azt jegyezhetjük föl, hogy az idei január jóval kedvezőtlenebb. Most a születések száma fogyott, a halálozásoké pedig emelkedett, úgy, hogy a természetes szaporodás 7925-tel kevesebb. Elmondhatjuk tehát, hogy ez az esztendő a népesedés szempontjából véve, elég rosszul kezdődik. A különféle temetőbe került emberek közül 6338 tudóvészben pusztult el, ami azt bizonyítja, hogy ez a veszedelmes fertőző betegség makacsul folytatja rombolását.

— **Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“**

rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készségű szolgáltató. Az intézet elfogad: élet tüz, szállítvány, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylóvak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság számára.

A lévai ügynökseg Frommer Mór.

— **Állatvásár.** A hétfői állatvásár a feloldott zárlat után nagyon élénk volt. A vásárra felhajtottak: 2372 lovat és csikót, 2188 szarvasmarhát, 286 sertést, 11 kecskét és 3 szamarat. Ebből eladtak: 473 lovat és csikót, 815 szarvasmarhát, 126 sertést, 3 kecskét és 3 szamarat. Összesen elhajtottak: 4762 db-ot, miből 1425 db. kelt el.

— **Sorozások.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a sorozások április 1-től, május 31-ig országsszerte megtartassanak. Eszerint Léva, a Léva városiak sorozása ápr. 24-én lesz. A polgári bizottság elnöke Mailáth István alispán, orvos pedig dr. Medveczky Károly, városi tiszt orvos lesz. Állításkötelesek száma: 118. Lévai járásbeliek ápr. 25-26-27-28 és 29-én fognak soroztatni. A polgári bizottság elnöke: Mailáth István alispán, orvos pedig dr. Karafiáth Márius, tb. megyei főorvos. Állításkötelesek száma: 668. (A vármegyénkbeli állításkötelesek összes száma: 6245.)

— **Elgazolás.** Lestár N. bori lakos kocsisa, a szerdai vásár alkalmával kocsijával elgázolta Preszler Sári nyulvölgyi leányt. A kocsai karján ment keresztül, de szerencsére komolyabb veszedelem nem történt. Az első segélyt a sérültnek dr. Gergely Fülöp orvos nyújtotta.

— **Vöröskakas.** Óhajon Gaál Viktor földbirtokosnál eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. A tűz a cselédlak és istállók tetőzetét teljesen elhamvasztotta. A kár ezer-korona, ami biztosítás útján megtérül.

— **A természet szeszélyei.** A természet sokszor különféle tréfákat enged meg magának. Van közte néha egy-két vastag is, mint éppen a mostani is, hogy nyári hőség után hópihéek szállingóznak a leginkább télre emlékeztető tavaszi légben. De vannak aztán olyan tréfái is, hogy önkéntelen is mosolyra huzódik a néző szája. Vagy talán nem fura egy sárgapihés kis csibe, amelyiknek négy lába nőtt? Már pedig Frecska Istvánné, lévai evangélikus tanító nejenek egyik tyúkjá egy négy lábú csirkét koltott ki a napokban. De meglátszik, hogy nem válik a természet szeszélyének áldozatává, nem pusztul el, mint az ilyen abnormis jószágok

férfi észreveszi a könnyű győzelmet újra napirendre szeret térsni, újból kezdi a harcot, de persze — máris!

— **Hagyja el Mina...** Hagyja el. Miért nem mondta nekem mindezt mielőbb. Maga jóval előbb tudhatta ezt.

— **Még csak álomban sem hittem volna,** Hogy Ámon Gyula és én egyek legyünk. Amióta ismerem Ámon Gyulát, ő mindig úgy közeledett felém, mint az életrevaló urak könnyűvérű énekesnőkhöz közelednek. Nem halmozott el ábrándos ömlengéssel, hanem intim megjegyzéseket susogott fülembe. És erre a férfit nem a szerelem ösztökéli... Ő sohasem ígért nekem házasságot.

— **Hát akkor?** Mikép lett mégis a vőlegénye?

— **Nagy volt annak hatalma,** mely erre a lépésre vitte. És tudja mi ez? A pénz. — amikor megtudta, hogy nagynénem pártfogásába vesz és hozományt ad nekem, egész más szemmel nézett reám. Fzután már nem az egyedül álló énekes lányt látta bennem. Az intim megjegyzéseket felváltotta az ábrándos ömlengés és komoly nyilatkozat...

Mina mialatt beszélt, egy fehér csipke

bloust öltött magára, megigazitotta loknis frizuráját, felvette kalapját és mitsem törődve tovább társnője sebzett lelkével, könnyed lengő járásával elhagyta a szobát.

Odakünn már sötét volt. A házmesterné a lécsőházban most gyújtotta fel a gázlámpákat. A püpos leány elhaladt az ablak előtt. Benézett, oly kísérteties volt, amint beszólt:

— **Ugy-e René kisasszony,** nem hazudtam? Nézze, ott a lépcsőházban várja a vőlegénye. Amióta elköltözött tőlünk, nem mer feljönni. Jöjjön, csak. Most csókol neki kezét...

René utánuk nézett. Valami villámcsapásként nyílt szívében, amint meglátta őket egymás mellett. És e percben maga sem tudta melyiket gyűlölje jobban, a férfit, vagy a leányt.

szoktak, mert jóéivágygyal csipegeti a szemet. — Egyik állatorvos ismerősünk beszélte, hogy Kálnán az egyik gazda lova egy ötletű csikónak adott életet. A ötödik lábát mint teljesen fölülseget, le operálták.

Verszegenyseg, étvágytalanság, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkitűnőbb készítmény a Krieger-féle „Tokaji China Vashor”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg ára 320 K. nagy üveg 6 K. a gyógyszárakban. Felsőán hűdi utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után Krieger Gyógyszertár, Budapest Kalvin tér.

— **A IX. Országos gazdakongresszus**, mely folyó évi május hó 6-8 napján tanácskozik a székesfővárosi Vigadóban, ötszakosztályban és tizenkét bizottságban fogja folytatni munkáját. A részletes tervet és az ülésrendet a végrehajtó bizottság legközelebb publikálja. A kongresszus tagjait a korona tagdíjak postautalványon való beküldésével április 10-ig lehet jelentkezni az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál. IX. Közteltek 8. A kongresszus tagjai lehetnek egyes gazdákon kívül gazdasági ügyelők, szövetkezetek és gazdákörök is. Községi szövetkezetek és gazdákörök több képviselő kiküldetése esetén is csak egyszeres tagdíjat fizetnek. A jelentkező tagoknak a kongresszus titkársága a tagsági díj beküldése ellenében tagsági jegyet állít ki, melyet elhívés után a kongresszuson tárgyalandó határozati javaslatokkal, az ülésrenddel és a jelentkezés alkalmával a postautalvány szelvényén megnevezendő állomáson Budapestre és vissza eredményes áron való vasúti utazásra jogosító utazásra szolgáló igazolvánnyal együtt fog posta útján megküldeni, miért is a titkárság a név és lakáscím pontos feltüntetését kéri.

— **Aryakönyvi bejegyzések. Születések:** Brányik István, Csipicz Erzsébet; István Lukács Pál, Krumpia Anna; József; Horváth Vilmos, Szabó Kornélia; Julianna Eszter; Jónás Mária; halva született leány. **Halálozás:** Jamrik Pálné Szedlacek Teréz 48 éves, tüdőgümőkór. özv. Botka Istvánné Gál Katalin 78 éves, aggkorivégkimerülés. Majoros János 48 éves, tüdővész. Balázs Jónás 52 éves, felakasztás (öngyilkosság.) Spitzer Rezső 36 éves, vesegyulladás.

Lévai szikrák.

Egyik polgártársunknak van egy kis fia. Nagy filozófus a gyerek; a minap is azon törte fejét, hogy mint lesznek a nénik, meg a bácsik. S hogy nem tudott rajta eligazodni, a mamájához fordult fölvilágosításért, aki aztán megmagyarázta, hogy a lányokból lesznek a nénik és a fiukból meg a bácsik. De a kis gondolkodót ez a válasz nem elégítette ki, ő azt is akarta tudni: *de hogyan* lesznek a nénik, meg a bácsik? Persze ezt még nem mondták meg neki.

A multkor megint nagy dilemma előtt állt a fiu. Szép tavaszi nap volt, hát sétálni készültek a gyerekek a lánnyal. A testvérei éppen mosdottak, mikor odafordul a lányhoz és kérdezi: — Terka, én is megmossam a kezemet, vagy pedig csak keztyűt huzzak?

A járásbíróság három heti fogházra ítélte egy tolvajt. Amikor kihirdették előtte az ítéletet, a bíró megkérdezte tőle:

- Na, megelégszik-e az ítélettel?
- Dehogynélsz.
- Szóval felebezz.
- Hát még mit nem? Nem akarok én még többet kapni.
- Szóval megnyugszik?
- Nem.
- Hát mit akar?
- Lejjebbezni akarok.

Egy vidéki gazda lóra alkudott hétfőn a baromváson egy cigánnyal. — Nincs valami baja a lónak — kérdezte alku közben a gazda. — Hát instálom — mondja a cigány — semmi baja a lónak, csak *merő vak*. — Merő vak? Talán *vakmerő* javította ki a gazda a cigány mondását.

— Azs azs kenyergem, vakmerő — mond a most már a cigány is.

Az még nem is volna baj, gondolja magában a gazda, de jobban megvizsgálja a lovat s észreveszi, hogy mind a két szemére vak. Hát mégis csak merő vak volt inkább, mint vakmerő. Persze, hogy nem vette meg aztán. (Beküldte: A. S.)

A mult héten egy délben a Bottka utcában tűz ütött ki Nagy szél volt az nap, de azért hirtelen sikerült elfojtani a tüzet.

A napokban éppen erről beszélt két asszony:

— Hát bizony borzasztó is lett volna, ha a tűz éjjel üt ki, abban a szélben...

— Leéghetett volna az egész utca.

— Bizony, reggel arra ébredhettünk volna, hogy a szobában minden csak por és hamu...

Vasárnap történt, az estéli vonat beérékezése után.

Három utas tért be a vasúti vendéglő éttermébe, letelepnek egy asztalhoz és odahívják Mórict, a vendéglős fiát s kérdezik:

— Mi van készen? —

Mire Mórict azt feleli:

— Kérem, készen csak hideg van.

(Beküldte: P.)

VEGYES.

* **Ujbánya város határai.** Az állami erdőbirtokon kívül Körmöcbánya után Ujbányának van a legnagyobb erdőbirtoka megyénkben. Összterülete 4908.95 katasztrális hold. (Magosmarté pedig, amely szintén Ujbányá-

hoz tartozott 1767 kat. hold.) Szántóföldek, legelő és erdő összterülete 16200 kat. hold. Ennek a hatalmas területnek $\frac{3}{4}$ részét Nagy Lajos királytól kapta 1364. évben a város.

Nagy történeíróink: Béli Mátyásnál igen érdekes elbeszélést találunk a város egyenlőten hatáiról a Garam innenső és tulsó partján.

Többek között ezt írja: Mária királynő is hajlandó volt a város egykori területét kibővíteni. Ezért a polgároknak megadta azt a szabadságot, hogy határait a Garam innenső és tulsó partján annyira kibővítsék, amennyit 2 ember 1 nap alatt bejárhat. A polgárok igen megörültek ennek s ezen célból 4 derék legényt választottak kebelük-ből, hogy pontosan és lelkiismeretesen végezzék a kötelességeiket. El is indultak egy szép nyári napon. Estefelé nagy dáridóval várták a 4 legényt, azonban a legnagyobb ámulatukra csak 2-en tértek vissza. Ezek, a Garam innenső részén kiküldöttek, dicséretes eredménnyel jártak el, mert Vajsént, Szediőt, Nagy és Kisülést stb. járták be. Azonban a Garamon túliak annál gyálázatosabb eredménnyel, mert ellátták magukat mindenféle elemzősiával, megállottak itt ott, mindig abban a reményben, hogy egy kis pihenő után annál nagyobb erővel mehetnek a kitűzött cél felé. S így egyik a másik lépés után kéték, migcsak a beálló sötétség meg nem lepte őket és csak másnap térhettek haza. A Garamon innen járók ellenben összes enivalójukat estére hagyták, amit aztán annál élvezetesebben és öröm teljeseen költöttek el. Ki is használták az időt, mert máig is fennálló Garam innenső részén egy nagy és messze kiterjedő határt szereztek szorgalmuk és szerénységük által. Ellenben a másik neveséges kicsiny lett.

* **A szoknyanadrág.** A szoknyanadrág immár a vidéken is feltűnt. Mint az egyik nyitrai lapban olvastuk, a napokban, ott egy hölgy már bemutatta magán a jelenkor legnagyobb szenzációját, a szoknyanadrágot. Azonban csak kevesen vették észre és azok sem mutattak semmi műfelháborodást mint másutt. És hogy mi lehet az oka annak, hogy a szoknyanadrág „lanszirozása” ugyszólván mindenütt a leghevesebb ellenszenvvel találkozott? Egy fővárosi nagy divatáruház tulajdonosnője, aki jól ismeri a párisi viszonyokat, a következőképpen nyilatkozik a szoknyanadrág ügyében:

— A jupe-coulotte Poiretnek, ennek az ötletes, fáradhatatlan divat-feltalálónak legujabb alkotása. Neki köszönhetjük a buj el szoknyát, az óriási kalapot, a kedves kis turbánt és most a szoknyanadrágot. Amikor a szűk szoknyát kreálta Poiret, bizonyosan gondolt már a szoknyanadrágra is, hiszen a szűk szoknyában rendkívül nehéz a járás: a nők alig tudtak autóbá vagy kocsihoz szállni, ha pedig mégis mozogni akartak, kénytelenek voltak a buj el szoknyát igazi párisi gráciával olyan magasra emelni, hogy ezt már — tiltja a jó izlés. Hogy valamiképp segítsenek a dolgon: egy-

egy „schlitz“-et alkalmaztak a szűk szoknyákon. Csak hogy a hölgyeknek részint nem volt bátorságuk ilyen szellős szoknyában járni, amelyből minduntalan kikukkant a lábuk, részint nem volt — elég szép lábuk hozzá. El kellett jönnie tehát a megváltó nadrágnak. A finoman kidolgozott részletek természetesen csak később következtek. Az első ötlet a legszolidabb polgári nők izlésének is megfelelt volna, még pedig azért, mert rendkívül ügyes hajtásokkal, ráncokkal tökéletesen a nadrág hatását keltette, anélkül, hogy valójában eltért volna a szoknya szabásától, így gondolták ezt először, s ha ennél maradnak, ma már mindenfelé találkoznánk a coulotte-divattal. Párisban már sok híve van s számos előkelő divatáruház Angliában, Oroszországban és a Balkánon szág meg szág modellt rendelt az új szoknyából. Már pedig a nagy divatúrusok sokkal jobb pszichológusok, semhogy alaptalanul ilyen nagy „beruházásokat“ tegyenek.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 18-án tartott 79-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1910. évi mérlegek. Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 1.106.056,556 korona és 66 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 48.345,893 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.140,354 korona 72 fillérrel 327.285,232 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékalapja 6.348,761 korona 59 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüveg biztosítást, a díjbevétel 17.126.548,785 korona biztosítási összeg után 29.243,814 korona 26 fillér volt, miből 10.304,691 korona 19 fillér viszontbiztosításra fordítottak, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.939,123 korona 07 fillére rugott és ez összegből 13.669,865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehettől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 137.113,154 korona 31 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.331,117 korona 55 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 713,530 korona 19 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kizitt 4.562,716 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.124,936 korona 18 fillérre rugott. Károkért a társaság 1910-ben 40.729,844 korona 11 fillért és alapítása óta 1.018.074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 201.616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.304,585 korona 84 fillére rugnak különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok

árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 17.977.207 kor. 12 fillére rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.867,378 korona 72 fillért tesz ki. Részvényenkint 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 366.829,741 korona 68 fill.-ről 392.746,965 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 84.633,138 korona 94 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 32.702.122 korona 48 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 2.530,660 kor. 59 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.318,772 korona 15 fillér. 6. Tárca váltók 601,700 korona 78 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 5.809,784 korona 35 fillér. Összesen 392.746,965 kor. 47 fillér. Ezen értékekből 80 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, teliverek és más értékeesebb tenyésztések biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság *Csekonics* Endre gróf v. b. t. t. elnöklésével tartotta ezidei közgyűlését. Az 1910. évi üzletet lezáró számadást és a mérleget az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései kapcsán Ormódi Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette a részvényesek elé.

Az igazgatóság jelentése előrebocsátván, hogy az alaptőke-felemlési művelet, melyet az ez évi január 10-iki rendkívüli közgyűlés határozott el, teljes sikerrel már is befejeztetett, megállapítja, hogy az 1910. évi üzlet egészében hasonló igen kedvező végeredményt mutat, mint az előző évi. Ezért az évi nyereségből, mely összesen 5.052,904 korona 21 fillér volt, az alapszabályszerű levonások után minden egész részvényre 700 korona osztalékokat javasol. A társaság üzletének nagyszabású növekedése az egész vonalon a múlt évben is fokozódó irányzattal folytatódott. Az impozáns tartalékok közül ezuttal az üzletév nyereségből a külön tartalék nyert rendkívüli emelkedést úgy, hogy az előző év 5.460,085 korona 5 fillér összegével szemben 7.314,554 kor. 83 fillér összegre emelkedett; a többi tar-

talékoknak az alapszabályszerű részletésen fölüli rendkívüli növelése most már az alaptőke-felemlésen nyert összegből történik. Az alaptőke-felemlési művelet erre az évre esvén, az erre vonatkozó elszámolás már az 1911. üzletév mérlegébe tartozik. A közgyűlés az előterjesztett számadást és mérleget általános, nagy megaláztatással egyhanguan elfogadta. A fölmentvényt minden irányban megadta, s az összes javaslatokat határozattá emelte. A társaság féléves számadás évfordulója emlékére alkotott 500.000 korona tőkeösszegű hazafias köz- és jótékony célú alaptól a krassószörény-megyei árvíz-károsultak még a múlt év folyamán 10.000 korona összegű segítségben részesültek, az alapnak ez évben kiosztandó 20.000 korona kamathozamát pedig felelő részben az Országos Gyermekszanatórium s felerészben a Szeretet gyöngelműjeiket és siketnemákat gyámolító egyesület nyerte el. Ezenkívül a közgyűlés, mint évenkénti rendesen, számos érdemes köz és jótékony célra is 25.000 korona adományösszeget szavazott meg a társaság évi nyereségből. Végül a részvényesek nevében *Imrödy* Kálmán udvari tanácsos meleg köszönetet mondott az egész kormányzótestületnek, az elért kitünő eredményért, külön is méltatva az üzlet irányításában nagy koncepcziójú, intézésében pedig fáradhatatlanul gondos vezérigazgatónak, *Ormódy* Vilmos főrendiházi tagnak kiváló érdemeit. Ezután a választmányba *Károlyi* Gyula grótot választották meg közfelkiáltással. Az osztalék kifizetését a közgyűlés határozatából a társaság főpénztára már hétfőn megkezdi.

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

2451/1911 szám.

Értesítés!

Tervbe vettük, hogy Léván **ingásóra** gyárat állítsunk, e tárgyban folyó 1911 évi április hó 9-én **vasárnap délután 2 órakor** — a városház közgyűlési termében — **értekezlet** fog tartatni, — melyen **Palasovszky Ödön** ur mint szakértő ismertetni fogja a tervezetet s a részvénytársaság megalakíthatására az előleges intézkedések megtételnek.

A város és népe érdekeit szívükön viselő **érdeklődőket** az értekezletre ezennel tisztelettel meghívom. Léva, 1911 évi április hó 7-én.

Bódogh Lajos
polgármester

Ebkezelők figyelmébe!

Egy kitünő házörző, fehér alapszínű 2 éves, norvég kan kutya jutányos áron eladó!

Látható lesz az eb f. hó 12-én a Smidt féle vendéglőben Léván d. e. 9-től 11-ig.

Csödtömeg eladás.

Vagyonbukott Csillag (Stern) Lajos, lévai divatárkereskedő csödtömegéhez tartozó, a csödléltárban 88—901 tételek alatt felvett 15.99 K 98 f beszerzési és 10.510 K 67 f becsértékű rőfös divat, és hasonnemű árúk és sirkoszorúk a csödválasztmány határozata folytán egészben zárt ajánlati árverés útján eladatnak.

A venni szándékozók felhívattak, hogy zárt írásbeli ajánlatukat 1000 K, azaz ezer korona bánatpénzzel ellátva f. é. 1911 évi április hó 25 napjának d. e. 12 órájáig alulírt csödtömeggondnok kezéhez adják be.

A vételi ajánlatok felett a csödválasztmány 1911. évi április 25 napjának délutáni 3 órájakor megtartandó ülésében határoz. A választmány a beérkezett ajánlatokhoz kötve egyáltalán nincs és

amannyiben megfelelő ajánlat nem tétetnék, fentartja magának a jogot arra, hogy újabb árverést rendeljen vagy az értékesítés más módját határozza el.

A csödtömeg sem az árúk mennyiségéért, sem minőségéért nem vállal szavatosságot.

Azon ajánlattevő, kinek az ajánlata elfogadatik, köteles a vétel-

árat és a III. fokú vételi illetéket azonnal lefizetni és a megvett árukat 48 órán belül átvenni.

Az eladásra kerülő árúk a tömeggondnok közbenjöttével bármely napon d. u. 3—5 között megtekinthetők

Léván, 1911. április hó 2-án.

Dr. Steiner Oszkár
csödtömeggondnok.

Izléses

könyvnyomdai munkák
csakis Schulcz Ignác
könyvnyomdai műintéze-
tében készülnek.

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák eredeti angol szabadalom Petter-féle

nyersolaj lokomobillal és elsőrangú hazai gyártmányú cséplőgéppel a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemeltetést biztosítják. Az ered. PETTER négytémű szab. csögyűjtős (nem tüzezgolyó) stabil nyersolajmotor 2—55 tónyeres teljesítménnyel a legjobb gazdasági és ipari üzemgép.

Ered. DAIMLER világhírű stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Ered. PETZOLD „OTTO” rendszerű szivógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Ered. amer. „LAMBERT” stabil és lokomobilszerű benzinmotorok

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Géposztálya

Telefon: 164—65

Budapest, V., Váci-körút 26.

Sürgönyeim: „Centralis”

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításunkon megtekinthetők.

Legújabb tavaszi újdonságok
Ruhakelmék gyapju és mosó delinek crettonok,
ing és bluz zephirek. Női, és leány felöltök
igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában

a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel. - - - - -

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

„Mit? — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI
féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi.

Steiner Sándor

órás és ékszerésznél

tanoncz

felvétetik. Léván, főtér.

Eladó ház

a Mángorló utca 1 számú sarok
ház minden elfogadható áron.
Megjegyzendő hogy az utca sza-
bályozás alkalmával 18 □ öl terü-
let is hozzá jár. Esetleg Május 1-től
kiadó, üzlethelyiség pékműhely
2 kemenczével és megfelelő laká-
sokkal, bővebbet Ertler Henrik fű-
szerésnél Léván.

Egy kitűnő gyártnányu, jókar-
ban levő zongora jutá-
nyos áron eladó. Czim a ki-
adóhivatalban.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszén, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállit:

BRAUN JOZSEF ES FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fém-tisztító szerrel tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém-tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. • Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

Delaware vessző!

Nagy Gábor-féle legnemesebb faj.

Vidékünkön több mint 20 év óta honos s az egész országban már igen elterjedt bőtermő, erős édes bort adó faj. Oltani, permetezni nem kell, mert filoxera, sem szőlőbetegségek kárt benne nem okoz. Jól beérett szép sima vessző míg a készlet tart 1. oszt. 1000 drb. 35 korona, száz darab 4 korona. II. oszt. 1000 drb. 20 korona. A sima vesszők előgyökereztetéséhez utasítást küld és megrendeléseket 10% előleggel elfogad.

Fischer és Wolner
BIHARDIÓSZEG.

Termény-piac árak a szerdai hetivásárról. (Árak métermázsánként értendők)

Tengeri	13 — — 13:40
Búza	21 20 — 21:40
Rozs	16 — — —
Árpa	18 — — —
Zab	19 — — 20
Bab	19 — — —

Korona értékben

Alabaster levélpapír

a jelenkor legfinomabb papírja

Elegans alak 1 doboz 4. kor.

Gentri alak 3. kor.

Uli alak 3. kor.

Uői alak 2 kor.

Minden doboz 50 levélpapírt és 50 borítékot tartalmaz. Egyedüli raktár:

Schule papíráruház Léva

SZÉK

Koks, Briket, Antracit

szükségletét

a pontos szállításérdekében későbbi határidőkre már most feladni kérem.

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I. emelet

Telefon 164. 75 - 26. 26—27. Sürgőnycim: Antracit, Budapest.

CAMPOLIN

az ezidőszert legjobbnak elismert vízhatlan bőrkenőcs.

Minden bőrneműre u. m. cipő, szíjjak, lószerszámok stb. kitűnő eredménnyel használható

A bőrt puhává, simulékonyná és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takarékos, mert egyszeri bekenéssel a cipő 3 hétre is teljesen vízhatlanná lesz.

Próbadoz : 60 fill.
beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, árjegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcs

OROSZKA. (Barsm.)

SCHWEIHS ÉS TREBITSCH

rőfősáru üzlete

LÉVA SIKLÓS

Alkalmi bevásárlás!

Siklói üzletünkben túlhalmozott áruaktár miatt elhatároztuk, hogy a lévai piacra oly cikkeket hozunk, amelyeket eddig itt nem vezettünk **OCCASSIO** eladást rendezünk és ez alkalommal **OCCASSIO** eladást rendezünk.

Feltűnő olcsó árakon kaphatók: női divatkelmék, férfi ruhaszövetek, női és férfi fehérneműek, Himzett női bluzok, női azsur flór harisnyák stb. cikkek míg a készlet tart.

Eladó háztelek

A vasúti sínek mellett Weisz Mór szabadraktárával szemben sarkon 400 □ öl szabad kézből azonnal eladó; bővebbet ERTLER HENRIK fűszerkereskedőnél Léván.

Egy elegáns fekete czimbalom

eladó

(Cim a kiadó hiv.)

Építési anyagok,
Portlant cement,
vas-árak, fegy-
verek kerék-
párok, var-
rógépek, gaz-
dasági felsze-
relések, konyha-
edények, mérlegek

a legolcsóbban

Róth K.
vaskereskedésé-
ben szerezhetők be
Léván Kossuth-tér

RUBLETZKY ISTVÁN

szobafestő Léva, Szepešsy-utca.

Készít: templom-, szoba-, cimfestést mázolás; továbbá tapétázást a legegyszerűbttől, a legfinomabb kivitelig jutányos árak mellett.

Videki megbízásokat pontosan eszközöl!

Dús választékot tart a legujabb mintákban; kívánatra költségvetéssel szolgál.

Ugyanott egy ügyes fiú tanulónak felvétetik.

Most érkeztek meg a
legszebb papir ujdonsá-
gok Schulcz Ignác pa-
piráruházába. Megtekin-
hető minden vétel köte-
lezettség nélkül.

Szivar- és cigaretta
tárczák, legujabb
képeslapok, nad-
rág-szoknya levelezőla-
pok, diszdoboz levélpa-
pirok, iskola- és rajzesz-
közök a legjutányosabb
árak mellett

SCHULCZ
fióküzletében kaphatók.

Garzon lakás

a város kellő köze-
pén. Elegánsan bu-
torozva 2 szobából
áll, azonnal kiadó.
Cim a kiadóhiva-
talban.

Malom

Nagykálnán a Mancz-féle, tel-
jesen felszerelve azonnal el-
adó. Bővebbet Wilcsek Salamon
rőfös kereskedőnél Léván.

Part-tér 2 számú

h á z e l á d ó

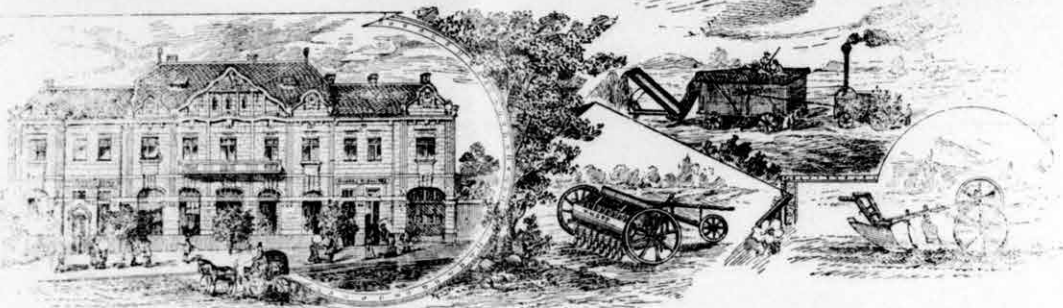
bővebbet tudakozódni lehet
Szepešsy Lászlónál
Kohári utca 17 szám.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick 英 英 英

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 英 英 英 英

Műkölapos jégszekrények. ↔↔↔ Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan magyar gyártmányu

„Hungária“ írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrásy-út 1. Oliver írógép VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24. szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schoth H. és Donáth Andrásy-út 53. Monarch írógép vezérképviselete Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér 4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

Gazdák figyelmébe
Műtrágya, Superfosfat, száritott marhatrágya, Chly, Salétrom a legjobb minőségben nagyban és kicsinyben kapható
WERBOFSKY JOACHIMNÁL
Léva, László-utca 2.
Soeller palotával szemben.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ES ROVIDÁKY NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léva

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Táviratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGY.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitűnő minőségű és
„ACZÉLSÖR”
név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{2}$ Hl. hordókban
és 0,5, 0,7 L. palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

Partoljuk a megyei ipart!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át. Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **britiáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísztárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számítanak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy újonnan berendezett **női- és uridivatáru üzletembe a kézimunkacikket** bevezettem és egy **modern himző előnyomdát** berendeztem.

Raktáron tartok smirna, gobelin, madeira, congré, filé stb. munkákat kezdve, vagy csak előrajzolva és az ezekhez szükséges összes hozzávaló pamut, selyem és himző aranyakat. — Amidőn a m. t. hölgyközönség szíves figyelmét fentemlített eikkekre is felhívom, vagyok magamat továbbra is b. jóindulatukba ajánlva — kiváló tisztelettel

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Jutányos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik czukrászdájában — Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

